Regio
Gooi en Vechtstreek

Datum	**31 augustus 2023**
Kenmerk	**DOC-23001365**
Inlichtingen	**S. von dem Borne**
Telefoon	**(06) 82 01 33 39**
Onderwerp	**Reactie op zienswijzen P&C stukken Regio Gooi en Vechtstreek**

Gemeenteraden Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren

Geachte dames, heren,

De gemeenteraden hebben zienswijzen ingediend op de P&C stukken van de Regio Gooi en Vechtstreek. Wij hebben de raadsvergaderingen gevolgd en waarderen de betrokkenheid van de gemeenteraden bij de regionale samenwerking. Onderstaand onze reactie op de zienswijzen van de regiogemeenten.

Wij hebben een zienswijze gevraagd op drie voorstellen:
1. Resultaatbestemming 2022
2. Begrotingswijziging 2023-1B
3. Regiobegroting 2024 – 2027

De gemeenteraden hebben geen zienswijzen ingediend op de begrotingswijziging 2023-1B. Wij zijn blij met het brede draagvlak voor deze wijziging op de al vastgestelde Regiobegroting 2023-2026. Deze wijziging hangt samen met verhoging van de bijdrage aan de MRA, waarin kosten voor personeelsinzet zijn opgenomen. Dit is een verwerking van de MRA samenwerkingsafspraken en meerjarenbegroting waar gemeenten eerder mee hebben ingestemd. Huizen stemt met dat voorstel voor 2023 in, maar plaatst de kanttekening dat de MRA met name een meerwaarde moet opleveren op de beleidsterreinen mobiliteit, economie en (in mindere mate) woningbouw en toerisme. Huizen geeft aan dat toekomstige (extra) bijdragen aan de MRA vooral daaraan zullen worden afgemeten. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe MRA agenda. Gemeenten worden in het eerste kwartaal van 2024 in de gelegenheid gesteld hun zienswijze hierop te geven.

De gemeenteraden hebben wel zienswijzen ingediend op de Regiobegroting 2024 – 2027 en op een aantal voorstellen opgenomen in de bestemming van het resultaat 2022. Onderstaand lichten wij onze reactie op de zienswijzen en de besluitvorming toe.

Zienswijzen per gemeente

Blaricum

Zienswijze met verzoek inzake reserve uitvoeringsprogramma's Sociaal domein

De raad heeft in zijn vergadering van 4 juli 2023 besloten te kunnen instemmen met de door de Regio G&V opgestelde (concept)begroting 2024, de meerjarenraming 2025-2027 en de concept resultaatbestemming 2022. Zoals op veel fronten zien we de invloed van loon- en prijsstijgingen sterk doorwerken. Wij gaan ervan uit dat u hier alert op bent, waar nodig bijstuurt en indien de prijsstijgingen verder doorzetten de raad daar tijdig over informeert.

Ook vragen wij uw aandacht voor de niet uitgegeven (centrumgemeente)gelden inzake Bescherming en Opvang en de opbouw van de reserves. Het lijkt ons wenselijk om het komend jaar te gebruiken om heldere keuzes te maken over de inzet van deze middelen om de beoogde doelen te bereiken.

Reactie 1
Er is sprake van een tweetal reserves. Enerzijds betreft het de reserve Bescherming en Opvang, welke bij de overdracht van de kassiersfunctie van Hilversum naar de Regio is ingesteld om (onvoorziene) noodzakelijke incidentele uitgaven te kunnen opvangen, omdat gemeenten naar rato van het aantal inwoners de financiële risico's delen. De reserve B&O heeft een plafond van €2 miljoen. Resterend budget boven dit plafond wordt uitgekeerd aan gemeenten. De reserve bescherming en opvang heeft risicospreiding tot doel en wordt daarmee bij voorkeur niet volledig benut.
De meest recente doelstellingen voor Bescherming en Opvang zijn neergelegd in het beleidsplan Bescherming en Opvang 2022-2025 wat in 2022 in combinatie met een sluitende meerjarenbegroting is vastgesteld door de gemeenteraden. In 2022 was er een relatief groot overschot. Dit kwam doordat er meer gelden voor onderhanden werk gereserveerd waren dan nodig bleken, door corona en door een wijziging in de Wet langdurige zorg. Dit is een eenmalige situatie. We zien wel dat het invullen van de doelstellingen vanuit het Beleidsplan B&O langzamer gaat dan gewenst. Dit komt vooral omdat het moeilijk blijft om geschikte locaties te vinden in gemeenten voor specifieke doelgroepen.

Anderzijds betreft het de vorming van een nieuwe reserve uitvoeringsprogramma's sociaal domein. Vanuit deze reserve kan onder regie van de portefeuillehouders de benodigde capaciteit en financiering, die noodzakelijk zijn om inhoud en uitvoering te geven aan de uitvoeringsprogramma's binnen het sociaal domein, beschikbaar gesteld worden. De Regio wil het mandaat inzake de inzet van de middelen uit deze reserve beleggen bij het portefeuillehoudersoverleg Sociaal domein. Op deze wijze hebben de portefeuillehouders sociaal domein regie op de realisatie van de uitvoeringsprogramma's. Zij worden zo in staat gesteld een afweging te maken op resultaat versus investering en houden tegelijkertijd regie op de inzet van capaciteit en financiën vanuit de reserve, als gevolg waarvan de beoogde doelen kunnen worden bereikt met maximaal draagvlak vanuit de gemeenten. De Regio stelt voor om de inzet van deze middelen te spreiden over de jaren 2023 tot en met 2025 (voor 2023 25%, voor 2024 40% en voor 2025 35% van de gedoteerde middelen).

De reserve bescherming en opvang heeft derhalve een ander doel (risicospreiding) dan de reserve uitvoeringsprogramma's sociaal domein (reservering voor noodzakelijke uitgaven).

Eemnes
<u>Zienswijze inzake Vervoer BV</u>
Uit de stukken met betrekking tot de jaarrekening 2022 GR Regio G&V en ook vooruitkijkend naar de ontwerpbegroting 2024 wil de gemeente Eemnes compliment maken aan de Regio inzake de opstart en uitwerking inzake de BV Vervoer maar tevens ook haar zorgen over de toenemende kosten kenbaar maken. Het toegezegde bedrijfsplan is nog niet op orde waaruit ook mede zal blijken dat de financiën niet toereikend zijn.

Reactie 2
Dank voor uw compliment. Wij brengen deze over aan de collega's bij Vervoer BV. In de bestuursrapportage 2023 wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van de kosten en de acties die Vervoer BV daarop heeft uitgezet.

Zienswijze inzake mutaties van reserves
Kan de GR Regio aangeven waarom er zoveel mutaties met (soms nog in te stellen -) reserves in de resultaatbestemming opgenomen zijn, dit verlaagd het te verwachten en aan de gemeenten uit te keren resultaat 2022 in grote mate. In basis lijkt er een resultaat behaald van 6,5 miljoen, welke door alle verdere mutaties terugvalt naar 1,5 miljoen, wat zijn hiervan de gevolgen voor de gemeente Eemnes.

Reactie 3
De Regio werkt met een groot aantal meerjarige subsidies en projecten, waarvoor een bestemmingsreserve is ingesteld. Het betreft incidentele meerjarige subsidie- en projectmiddelen. De bevoegdheid tot het instellen van een bestemmingsreserve ligt bij het algemeen bestuur, net als de budgetbevoegdheid om middelen te doteren dan wel te onttrekken aan reserves. In de Regiobegroting is een inschatting gemaakt ten aanzien van de te verwachten kosten. Het exact begroten blijkt, bijvoorbeeld als gevolg van de krappe arbeidsmarkt, niet altijd mogelijk; dit brengt direct met zich mee dat er afwijkingen ontstaan, welke in het traject van de jaarrekening als het ware afgerekend worden via deze reserves. Hierbij wordt conform het BBV (Beleid Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) gehandeld.

Zienswijze inzake Wmo-toezicht
Er is in de Regio gesproken over uitbreiding van het Wmo-toezicht waarbij de vraag was of dat is verwerkt in de begroting 2024. Vanuit de Regio is aangegeven dat de Gemeenten de dekking voor 1 jaar zouden zoeken in de eigen begroting (is recent rondgekomen). Het vervolg hangt af van de uitkomst van de aanpak zorgfraude. Daar is Wmo-toezicht aangekoppeld. De wethouders wilden zich nog niet committeren aan een langere periode, zolang er geen uitkomst is van het onderzoek naar hoe we zorgfraude kan aanpakken. We weten nog niet wie dat onderzoek gaat doen, maar de kosten van dat onderzoek zijn opgenomen in het voorstel van de BO reserves dat we vorige keer in het AB hadden geagendeerd. Daar loopt nu de zienswijze procedure op en hopen we een besluit voor het zomerreces. De hiervoor benodigde middelen zouden in september vrijgegeven. Kunt u hierover de huidige stand van zaken aangeven?

Reactie 4
In het uitvoeringsprogramma Gezondheid en Ondersteuning is inzake kwaliteit en rechtmatigheid een onderzoek aanpak fraude opgenomen, waarbij de mogelijkheid voor (extra) inzet zorgfraude wordt onderzocht. Dit betreft ook onderzoek naar de noodzakelijke structurele inzet van extra toezicht op Wmo. In voorgestelde bestedingsplan van de reserve uitvoeringsprogramma's Sociaal domein zijn de benodigde middelen voor dit onderzoek opgenomen.
Daarnaast hebben vrijwel alle colleges van B&W van de aangesloten gemeenten vooruitlopend op de uitkomsten van dit onderzoek ingestemd met de incidentele bekostiging van extra Wmo-toezicht voor de periode van een jaar, met uitzondering van de gemeente Wijdemeren (participeert niet). Deze incidentele bekostiging wordt middels de bestuursrapportage 2023 ingeregeld.

Gooise Meren
Zienswijze ten aanzien van het resultaat 2022 – bestemmingsreserve uitvoeringsprogramma's sociaal domein
Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde resultaatbestemming, met de volgende kanttekening.
We hebben begrip voor uw keuze om een substantieel deel van het rekeningresultaat (bijna 3,5 miljoen) aan te wenden voor de opbouw van een bestemmingsreserve Sociaal Domein ten behoeve van het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein. De redenen die u opvoert voor deze aanwending begrijpen we: we hebben te maken met extra opgaven vanuit het Rijk (realisatie zorgagenda en hervormingsagenda

Jeugd) en moeten ook werken aan de herijking van de eigen uitvoeringspraktijk om betere resultaten te realiseren. We zien ook een zorgelijke kant. Behalve de toegenomen urgentie van de problematiek, is de reden om te kiezen voor het aanwenden van het rekeningresultaat ten behoeve van realisatie van het uitvoeringsprogramma, feitelijk dat in de reguliere begroting onvoldoende rekening is gehouden met deze opgaven. U als Regio geeft aan niet over voldoende capaciteit te beschikken voor de uitvoering van het programma, en voegt daaraan toe dat ook gemeenten onvoldoende middelen in hun begroting hebben opgenomen voor inzet op het uitvoeringsprogramma. We vragen ons af of u hierop had kunnen anticiperen. Wat de bijdrage van de regiogemeenten betreft, vragen wij ons af of u als Regio bij de deelnemende gemeenten niet zeer duidelijk had moeten maken dat zij nadrukkelijk een taak hebben in de uitvoering van het programma Sociaal Domein.

Reactie 5
In 2012 waren de decentralisaties in het sociaal domein de aanleiding om de samenwerking tussen gemeenten te versterken op beleidsvoorbereiding, kennisuitwisseling en belangenbehartiging. Regionale opgaven werden via uitvoeringsprogramma's uitgewerkt en aangepakt door een gezamenlijke inzet van regionale en gemeentelijke capaciteit. Acht jaar na de decentralisaties in het sociaal domein zijn de doelstellingen geëvalueerd en zetten zowel het Rijk als gemeenten in op herijking van de doelstellingen en aanpak. Door de samenloop van deze herijkingsprogramma's die extra personele inzet vragen met de continuering van de reguliere werkzaamheden is de opgave groter dan de bij gemeenten beschikbare capaciteit.
De financiering, maar vooral het leveren van capaciteit voor het uitvoeren van de uitvoeringsprogramma's door gemeenten vormt een uitdaging. Door meerdere ontwikkelingen zijn de benodigde en beschikbare capaciteit en financiering onder druk komen te staan, zoals bijvoorbeeld de inhoudelijke wijziging van de opgaven van transitie naar transformatie en doorontwikkelen, maar ook de veranderde wijze van organisatie van gemeenten en samenwerking tussen gemeenten, waardoor de beleidscapaciteit nu veelal afkomstig is van vier of vijf gemeenten/ samenwerkingsverbanden (voor het deel waar BEL eigen beleid heeft). In het directieoverleg en portefeuillehoudersoverleg sociaal domein is het gesprek over de opgave en dit knelpunt in 2022 gevoerd in relatie tot de uitvoeringsprogramma's sociaal domein. Dit heeft niet geleid tot een concrete oplossingsrichting. De Regio heeft vervolgens de mogelijkheid aangereikt om de raden voor te stellen een deel van het rekeningresultaat 2022 van de Regio in te zetten als dekking voor deze opgave. Hierbij is gelijktijdig afgesproken dat naast deze incidentele oplossing komende periode ook gezamenlijk uitgewerkt wordt hoe voldoende inzet van gemeentelijke capaciteit binnen de regionale samenwerking geborgd kan worden.

<u>Zienswijze ten aanzien van de begroting 2024 (1) aandacht voor personele consequenties</u>
Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde programmabegroting 2024, met de volgende observaties.
We zien dat er in de begroting aandacht is voor de ontwikkeling van de organisatie en ook dat sommige van deze ontwikkelingen ingrijpend van aard zijn. We denken daarbij met name aan de ontwikkeling die bij de GAD nodig wordt gedacht, zowel qua huisvesting als qua werkwijzen die nodig zijn om het GAD uitvoeringsplan 2023 – 2026 te realiseren. We vragen aandacht voor de personele consequenties en inbedding van deze verandering in uw organisatie.

Reactie 6
Wij danken de gemeenteraad voor haar betrokkenheid bij de ontwikkelingen waar de organisatie voor staat. De Regio zal bij de inbedding van deze veranderingen uiteraard uitgebreid aandacht besteden aan de personele consequenties. Al in een vroeg stadium betrekken wij in deze ontwikkeltrajecten de ondernemingsraad, om zo medewerkers uit alle geledingen van de organisatie aan de voorkant te laten meedenken over deze veranderingen. Daarnaast is niet in alle gevallen sprake van personele consequenties.

Regio Gooi en Vechtstreek

Zienswijze ten aanzien van de begroting 2024 (2) toetsbare maatschappelijke resultaten
In de zienswijze die wij in 2022 hebben ingebracht, hebben wij gevraagd om in de begroting werk te maken van het opnemen van toetsbare maatschappelijke resultaten. Om als raad een oordeel te vellen over de prestaties van uw organisatie levert, helpt het ons (en ook u als organisatie) om de beoogde resultaten van inspanningen goed in ogenschouw te kunnen nemen. We zien in deze begroting dat u hier stappen in heeft gezet. In de begroting 2024 – 2027 geeft u al op diverse plekken scherp aan wat uw beleidsdoelen zijn en hoe deze vertaald worden naar toetsbare resultaten. Dat gebeurt bij de diverse programma's op niet dezelfde manier. De wijze waarop u deze relatie legt bij het programmaonderdeel GAD is voor ons het meest duidelijk. U geeft hierbij aan welke doelen u nastreeft en op welke manier u deze vertaalt in toetsbare resultaten (onder het kopje beleidsindicatoren) om vervolgens aan te geven en in welke mate u deze doelen realiseert (onder het kopje realisatiewaarde). Deze benadering zouden wij graag voor al uw producten en diensten gevolgd zien.

Reactie 7
Zoals u al aangeeft heeft de Regio de afgelopen jaren stappen gezet in het opnemen van toetsbare maatschappelijke resultaten. Ook in de toekomst blijven wij ons, ook bij volgende begrotingen, inzetten om, daar waar mogelijk toetsbare indicatoren en resultaten op te nemen in onze P&C cyclus. In de praktijk blijkt het complex om verband te leggen tussen onze prestaties/inspanningen en de maatschappelijke effecten in de samenleving. Dit, omdat naast onze dagelijkse inzet het maatschappelijk effect ook wordt beïnvloed door vele andere factoren, zoals koopkracht, bestaanszekerheid, de fysieke leefomgeving, etc.

Zienswijze ten aanzien van de begroting 2024 (3) looninflatie
Als gemeente hebben we kennisgenomen van de looninflatie. Deze geldt zowel voor werknemers van gemeenten als voor werknemers bij gemeenschappelijke regelingen zoals uw Regio. We weten niet wat wij gecompenseerd krijgen, daarom zijn wij gedwongen dit in onze begroting op te vangen, dus dat verwachten wij in eerste instantie ook van u. U geeft in uw conceptbegroting aan dat de uitkomsten van de cao onderhandelingen met betrekking tot de salariskosten nog niet zijn verwerkt. Wij vragen u de effecten hiervan voor uw begroting zo snel mogelijk te verwerken, zodat wij hiermee bij het opstellen van onze begroting rekening kunnen houden.

Reactie 8
Het bestuur van de VNG en de besturen van de vakbonden hebben op 6 april 2023 het in februari 2023 gesloten principeakkoord bekrachtigd en daarmee is de Cao 2023 definitief. In de primaire (meerjaren) begroting 2023-2026 heeft de Regio rekening gehouden met loonindexaties van 2,1%. Op basis van het Cao-akkoord stijgen de lonen harder dan verwacht; het opgenomen saldo is dan ook niet toereikend. Op basis van de nieuwe Cao stijgen de begrote loonkosten met ongeveer € 1,95 miljoen in 2023. Dit leidt tot een overschrijding van ongeveer € 1,3 miljoen. De financiële consequenties van het Cao-akkoord 2023 worden in de bestuursrapportage 2023 verwerkt. Vanaf 2024 leidt dit Cao-akkoord tot een structurele overschrijding van ongeveer € 760.000. Deze overschrijding zal middels een separate begrotingswijziging op de Regiobegroting 2024-2027 aan de gemeenteraden worden aangeboden.

Hilversum
Zienswijze ten aanzien van het voorstel resultaatbestemming 2022
Het voorstel resultaatbestemming 2022 ondersteunen wij niet op alle punten. Hieronder in tabelvorm de verschillen; onder de tabel worden deze toegelicht.

voorstel bestemming resultaat 2022	Regio GV	zienswijze
a) nieuwe voorziening Spaarverlof	358	0
b) nieuwe reserve Voorbereiding Huisvesting	1.130	1.137
c) nieuwe reserve Uitvoeringsprogramma's SD	3.499	3.499
d) storting algemene reserve: ratio naar 1,0	726	0
- zienswijze: lager risicoprofiel CAO -326		
- zienswijze: lager risicoprofiel GAD -430		
e) restitutie gemeenten	1.548	2.661
Totaal	7.297	7.297

a) Nieuwe voorziening spaarverlof: storting € 357.500
De door de Regio GV voorgestelde dotatie aan de voorziening spaarverlof (€ 357.500) kan achterwege blijven. Toelichting: De CAO geeft medewerkers het recht voor een bepaald doel een maximaal aantal verlofuren te sparen. De medewerkers dienen dit spaarverlof aan te vragen. Voor de organisatie betekent dit spaarverlof een risico en voor dit risico dient een voorziening te worden gevormd. Omdat het personeel van de Regio GV 2022 per 31-12-2022 nog geen spaaruren heeft aangevraagd, móet derhalve nog geen spaarvoorziening gevormd te worden. Ook in Hilversum is in de jaarstukken 2022 de voorziening per 31- 12-2022 alleen gevormd voor de waarde van de door het personeel aangevraagde spaarverlof.

b) Nieuwe reserve Voorbereidingskosten Huisvesting GAD: storting € 1.130.000
Wij ondersteunen de vorming van deze reserve. De storting in de reserve komt nagenoeg overeen met het voordeel op de GAD 2022 van € 1.130.000. Wij stellen voor het gehele voordeel 2022 op de GAD van € 1.137.000 te storten in deze nieuwe reserve, zodat gemeenten niet hun aandeel in het anders optredende restantvoordeel van € 7.000 hoeven te verrekenen met hun (reserve) afvalstoffenheffing.

c) Nieuwe reserve Uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein: storting € 3.499.210
Wij vinden het niet zuiver om een incidentele meevaller in de Regio GV op het ene taakveld te reserveren voor het realiseren van een opgave op een ander taakveld zonder dat de gemeenteraden hier advies over hebben kunnen uitbrengen. Wij ondersteunen daarom het voorstel om op deze manier een nieuwe reserve Uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein in beginsel niet. Echter, gelet op de urgentie voor de grote opgaves die vanuit de RSA bij de Regio GV zijn neergelegd op het terrein van Sociaal Domein en de noodzakelijke voortgang daarvan zullen wij de Regio GV niet oproepen het bedrag van € 3.499.210 terug te laten vloeien naar de gemeenten. Wij betreuren het ten zeerste dat we op een dusdanig laat moment zijn geïnformeerd door de Regio GV over de inmiddels ontstane situatie dat er eigenlijk geen keuze meer mogelijk was. We verzoeken de Regio GV met klem om onze gemeenteraadsleden alsnog vooraf proactief inhoudelijk te informeren over de uitvoeringsprogramma's die vanuit de reserve bekostigd en uitgevoerd gaan worden. De Regio GV meldt dat het budget voldoende is voor de periode 2023-2024. Feitelijk betekent dat dat het budget wordt besteed in een periode korter dan 1,5 jaar, omdat het AB immers pas een besluit neemt over resultaatbestemming op 7 september 2023. Wij verzoeken de Regio GV bij de instelling van deze reserve nadrukkelijk in te gaan hoe deze periode van 16 maanden in 2023-2024 zich verhoudt tot de looptijd van de RSA 2023-2026 en die van de bestuurlijke uitvoeringsprogramma's 2023-2026. Als een deel van het budget niet uitgegeven wordt in de periode 2023-2024 verzoeken wij de Regio GV onze gemeenteraad daar tijdig over te informeren en consulteren, zodat opnieuw advies uitgebracht kan worden over het restant van de reserve.

d) Algemene reserve: storting € 725.975
In de zienswijze in 2022 over de bestemming van het resultaat 2021 gaven wij aan een eventueel overschot in een volgend jaar te willen aanwenden om de weerstandscapaciteit op de ratio van 1,0 te brengen. De ratio bedroeg in 2021 0,82, voorts in deze concept-jaarstukken 2022 en de begroting 2024 0,62. Wij steunen uw voorstel om het weerstandsvermogen naar de ratio van 1 te brengen. Wel hebben wij redenen de benodigde reserves neerwaarts bij te stellen, omdat enkele risico's naar onze mening ten onrechte betrokken worden in de weerstandscapaciteit. Als deze risico's niet worden betrokken in het risicoprofiel is de ratio ruim 1.
Risico CAO lonen 2023: financieel effect € 325.600
De weerstandscapaciteit kan € 325.600 lager zijn omdat het risico van de ontwikkeling van loonkosten geen risico is maar een vaststaand feit. In de aanbiedingsbrief meldt de Regio GV dat het nadeel op de loonkosten circa € 2 mln structureel bedraagt, waarvoor nog in 2023 een structurele begrotingswijziging met zienswijze van de gemeenteraden volgt. Met andere woorden: de Regio GV zal op voorhand het risico afwentelen op de regiogemeenten.
Risico's GAD: financieel effect € 430.000
De Regio GV neemt in het risicoprofiel € 430.000 op voor risico's bij de GAD. Voor- en nadelen bij de GAD worden echter altijd verrekend met de gemeenten en vervolgens bij de gemeenten via de (reserve) afvalstoffenheffing. Wij stellen daarom voor deze € 430.000 niet in het risicoprofiel te betrekken.

e) Restitutie gemeenten
Na (gedeeltelijke) honorering van de bestedingsvoorstellen blijft een bedrag over dat de Regio GV zal verrekenen met de gemeenten. De Regio GV komt op € 1,6 mln. Indien de zienswijze van Hilversum wordt overgenomen is dat € 2,7 mln.

Reactie 9

a) Voorziening Spaarverlof – De Regio heeft op een vroeg moment een inschatting moeten maken inzake de hoogte van het aangevraagde spaarverlof. De inschatting was dat 50% (wat neerkwam op €357.500) van de bovenwettelijke uren overgezet werden naar dit verlof. Inmiddels blijkt dat medewerkers voor € 155.000 aan uren hebben overgezet naar spaarverlof. De Regio stelt voor de dotatie aan de voorziening bij te stellen en het ontstane verschil extra te restitueren aan gemeenten.
b) Reserve Voorbereidingskosten huisvesting GAD – De Regio neemt het advies van de gemeente Hilversum over – het vergemakkelijkt het proces voor gemeenten wanneer er geen minimaal restantvoordeel is wat verrekend moet worden met de afvalstoffenheffing.
c) Reserve uitvoeringsprogramma's Sociaal domein – De Regio heeft onder reactie 1 en reactie 5 antwoord gegeven op een aantal aspecten van deze zienswijze. De Regio is voornemens de inzet vanuit deze reserve te spreiden over de jaren 2023 tot en met 2025. De besteding van de reservemiddelen wordt in mandaat belegd bij de portefeuillehouders Sociaal domein. Mocht een deel van het budget niet uitgegeven worden in deze periode, wordt de gemeenteraad daarover uiteraard geïnformeerd.
d) Storting algemene reserve – De Regio kan zich vinden in de aangeleverde onderbouwing, als gevolg waarvan een aanpassing van de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing noodzakelijk is. Hieraan zal uitvoering worden gegeven in de Jaarstukken 2023 en de Regiobegroting 2025-2028. De Regio stelt het voorstel inzake de hoogte van de storting in de algemene reserve bij en stelt voor het ontstane verschil extra te restitueren aan gemeenten.
e) Restitutie gemeenten – De Regio stelt op basis van de ontvangen zienswijzen van gemeenten een nieuw voorstel op, waarin de aanpassing restitutie aan gemeenten ook wordt verwerkt. Deze ligt op 7 september 2023 in de vergadering van het algemeen bestuur voor te besluitvorming.

Zienswijze ten aanzien van de begroting 2024
Wij kunnen met de hiernavolgende kanttekeningen instemmen met de begroting 2024.

1) CAO salarisstijging
Belangrijke kanttekening bij de door de Regio GV aangeboden stukken is de doorwerking van de nieuwste CAO. Deze is vastgesteld begin april 2023 en heeft de opstelling van de begroting 2024 van de Regio GV doorkruist. De salarisstijging is groter dan waarmee rekening is gehouden in de kaderbrief en de nu voorgelegde begroting 2024. In de aanbiedingsbrief noemt de Regio GV een structureel nadeel van € 2 mln. Dit nadeel treedt ook al op in 2023. Uitgaande van een aandeel van circa 40% bedraagt het structurele nadeel voor Hilversum circa € 0,8 mln, waarvan een deel voor de GAD. In 2023 zal de Regio GV nog een structurele begrotingswijziging voor 2023 en verder indienen, maar onduidelijk is wanneer. Om het nadeel op de juiste taakvelden in onze begroting 2024 en afvalstoffenheffing 2024 te kunnen verwerken, verzoeken wij u de regiogemeenten zo spoedig mogelijk te informeren omtrent de begrotingswijziging dienaangaande.

2) Doelgroepenvervoer
De gemeentelijke bijdrage Hilversum voor het WMO-vervoer en leerlingenvervoer stijgt in 2024 met circa € 411.000. Dit is een gevolg van de toepassing met terugwerkende kracht van de NEA index. De Regio GV heeft eerder aangeven dat de tarieven/tariefstructuren 2023 van het doelgroepenvervoer nog aangepast zouden worden. Daarbij stelt de Raad van Hilversum wel als voorwaarde dat de totale stijging van de kosten van het doelgroepenvervoer voor Hilversum binnen de NEA-index blijft.

3) Bedrijfsvoeringskosten
In de Kaderbrief 2024 is aangegeven dat de Regio GV genoodzaakt is te investeren in het beheer van de eigen organisatie om daarmee de draagkracht van de organisatie in evenwicht te brengen met de opgaven die de Regio GV voor inwoners en gemeenten uitvoert. Uit de programmabegroting 2024 volgt dat hiermee een extra bedrag van € 504.000 (38%: € 193.000 voor Hilversum) is gemoeid. De Raad van Hilversum vindt dit een forse stijging van de kosten en vraagt zich af waarom deze niet al eerder, bijvoorbeeld in voornoemde Kaderbrief, is geconcretiseerd. Bovendien ontbreekt ook nu nog een cijfermatige onderbouwing van het bedrag. De Raad van Hilversum vindt het belangrijk dat de organisatie van Regio GV is toegerust op haar taken. Echter, van Regio GV mag ook worden verlangd om gecalculeerde substantiële kostenstijgingen goed te onderbouwen en tijdig richting de gemeenten te communiceren. Daarom stelt de Raad van Hilversum nu voor een kostenstijging van € 300.000 voor de bedrijfsvoering te verwerken in de begroting 2024. Een verdere noodzakelijke verhoging van dit bedrag zal eerst moeten worden onderbouwd en kan dan eventueel worden meegenomen in de begroting 2025.

Reactie 10

1. CAO salarisstijging: de Regio heeft onder reactie 8 antwoord gegeven op uw vragen inzake op de cao-wijzigingen.

2. Doelgroepenvervoer: in de vergadering van aandeelhouders van Vervoer BV van 29 juni 2023 is gesproken over de aanpassing van tarieven en tariefstructuren. Deze aanpassing wordt verwerkt in de bestuursrapportage 2023. Hiernaast is ook een stijging te zien in de vervoersvraag; alleen al bij het leerlingenvervoer betreft dat een toename van 19% ten opzichte van begroot. De totale stijging van de kosten van het doelgroepenvervoer kan hierdoor niet uitsluitend binnen de stijging voortkomend uit de NEA-index opgevangen worden.

3. Bedrijfsvoeringskosten: de stijging ter hoogte van €504.000 bestaat voor € 400.000 uit de versterking van de bedrijfsvoering. Het overige wordt veroorzaakt door loon- en prijscompensatie. Het is ons streven dat de dienstverlening aan onze inwoners en gemeenten op peil blijft en dat er aan de wettelijke verplichtingen wordt voldaan. De eerder doorgevoerde maatregelen als gevolg van de bezuinigingsoperatie hebben ertoe geleid dat er geen financiële ruimte meer te vinden is binnen de reguliere exploitatie. Het wordt steeds lastiger, zo niet onmogelijk, om onze taken het hoofd te bieden en daarbij de capaciteit op orde te houden binnen de financiële kaders. Op dit moment kan alleen met extra inhuur en tijdelijke contracten het bestaande takenpakket worden uitgevoerd (als gevolg waarvan overschrijdingen ontstaan). Zowel de ondersteunende als de uitvoerende eenheden zijn kwetsbaar. Dit vraagt om een structurele investering in onze organisatie. De €400.000 wordt veroorzaakt door een uitbreiding in personele capaciteit. De afdeling bedrijfsvoering bestaat op dit moment uit ongeveer 45 fte. De uitbreiding met ongeveer 10% (ongeveer 4,5 fte kan worden bekostigd uit de extra € 400.000) is noodzakelijk om de draagkracht van de organisatie goed in evenwicht te brengen met de opgaven die de Regio voor inwoners en gemeenten uitvoert, zodat de dienstverlening en de ondersteuning vanuit Bedrijfsvoering op alle SCOPAFIJTH[1]-taken te allen tijde kan worden uitgevoerd.

Huizen

<u>Zienswijze resultaatbestemming 2022 van de jaarrekening 2022</u>

In het ontwerpvoorstel resultaatbestemming worden 10 concrete punten ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur. Ten aanzien van de punten 4, 9 en 10 daarvan luidt de zienswijze van Huizen als volgt.

(4) Voorziening spaarverlof, dotatie € 357.000,-:

Huizen stemt in met de instelling van een voorziening als zodanig, maar ziet graag (gelet op de uitleg van de commissie BBV op dit punt) een nadere onderbouwing voor de hoogte van de dotatie dan wel een herberekening van de benodigde hoogte. Naar ons oordeel is dat bedrag aan de hoge kant en zou dat kunnen worden verlaagd.

(9) Dotatie € 725.975,- aan algemene reserve:

Huizen stemt in met dit voorstel, maar plaatst daarbij de volgende kanttekeningen.

a. Bij de eerstvolgende actualisatie van het weerstandsvermogen dient van de in kaart gebrachte risico's kritisch bekeken te worden in hoeverre deze risico's bij het zich voordoen hiervan voor rekening komen van de Regio. Risico's die niet gedragen worden door de Regio, maar door andere stakeholders, zoals de inwoner (GAD), of die in rekening gebracht zullen worden bij gemeenten via een bijdrageverhoging, hoeven naar ons oordeel niet meegenomen te worden ter bepaling van het weerstandsvermogen van de Regio.

b. Indien voor de begroting 2023 de in kaart gebrachte risico's uit het risicoprofiel zich voordoen, waaronder de opgenomen risico's met betrekking tot indexering loon- en pensioenkosten en materiële kosten, dan ligt het naar ons oordeel in een logisch verlengde van deze dotatie dat deze risico's voor het ingecalculeerde bedrag opgevangen worden binnen de door de regio gevormde en op peil gebrachte weerstandscapaciteit. Dit betekent daarmee dat deze meerkosten (voor 2023) daarmee niet aanvullend op de huidige bijdrage in rekening gebracht worden bij de deelnemende gemeenten.

(10) Restitutie aan gemeenten ter hoogte van € 1.583.852,-

Indien u onze zienswijze voor wat betreft onderdeel 4 (onderbouwing en aanpassing hoogte dotatie voorziening spaarverlof) volgt, zou dat dus tot een hogere restitutie voor de gemeenten kunnen leiden.

[1] SCOPAFIJTH-taken: **S**ecurity, **C**ommunicatie, **O**rganisatie, **P**ersoneel, **A**dministratieve organisatie, **F**inanciën, **I**nformatievoorziening, **J**uridisch, **T**echnologie, **H**uisvesting

Reactie 11

4) Voorziening Spaarverlof – De Regio heeft onder reactie 9a antwoord gegeven op een zienswijze inzake de hoogte van de dotatie aan de voorziening. De Regio stelt voor de dotatie aan de voorziening bij te stellen en het ontstane verschil extra te restitueren aan gemeenten.
9) Dotatie algemene reserve – De Regio heeft onder reactie 9d antwoord gegeven op een zienswijze inzake de dotatie aan de algemene reserve. De Regio stelt het voorstel inzake de hoogte van de storting in de algemene reserve bij en stelt voor het ontstane verschil extra te restitueren aan gemeenten.
10) Restitutie gemeenten – De Regio heeft onder reactie 9e antwoord gegeven op een zienswijze inzake restitutie gemeenten. De Regio stelt op basis van de ontvangen zienswijzen van gemeenten een nieuw voorstel op, waarin de aanpassing restitutie aan gemeenten ook wordt verwerkt. Deze ligt op 7 september 2023 in de vergadering van het algemeen bestuur voor te besluitvorming.

<u>Zienswijze Regiobegroting 2024</u>
In de conceptbegroting 2024 is (zoals al was aangekondigd in de kaderbrief 2024) een extra structureel budget van € 504.000,- opgenomen voor met name het versterken van de bedrijfsvoeringsondersteuning. Daarnaast is een extra structureel budget van € 110.000 opgenomen voor uitbreiding capaciteit bij Beleid en Bestuur; Gezondheid en Ondersteuning. Huizen heeft er begrip voor dat de organisatie op orde moet zijn en dat dat kan meebrengen dat extra budget benodigd is. Zonder nadere onderbouwing van de specifieke knelpunten in relatie tot de lokaal en regionaal uit te voeren taken acht Huizen een dergelijke structurele verhoging echter niet opportuun. Graag gaan wij met de regio in gesprek hierover om de regionale capaciteitsbehoefte nader te duiden en onderbouwen.

Reactie 12
De Regio heeft onder reactie 10 - 3 antwoord gegeven op de zienswijze inzake de bedrijfsvoeringskosten. Voor Beleid en Bestuur gaat het om uitbreiding van de basisformatie op Gezondheid en Ondersteuning. Vanuit Beleid en Bestuur wordt de samenwerking tussen gemeenten gefaciliteerd en gecoördineerd. Dit vraagt een structurele basis van coördinatoren op de verschillende taakvelden van waaruit de uitvoeringsprogramma's samen met de adviseurs uit gemeenten worden uitgevoerd en projecten en pilots worden uitgevoerd. Naast het faciliteren van de ambtelijke overleggen, overleggen met stakeholders en ketenpartners en voorbereiding van bestuurlijke overleggen gaat het om het aanvragen, monitoren en verantwoorden van subsidies. Het adviseren op inkooptrajecten individuele voorzieningen en het leggen van verbindingen met overige taakvelden. Bij het herijken van de formatie van Beleid en Bestuur in 2022 is geconstateerd dat deze basisformatie vrijwel ontbreekt op het taakveld Gezondheid en Ondersteuning terwijl het gewicht op dit domein toeneemt, zoals beschreven in de begroting 2024-2027.

Laren
<u>Zienswijze</u>
De raad heeft in zijn vergadering van 28 juni 2023 besloten te kunnen instemmen met de door de Regio G&V opgestelde de (concept)begroting 2024 , de meerjarenraming 2025-2027 en de concept resultaatbestemming 2022. Zoals op veel fronten zien we de invloed van loon- en prijsstijgingen sterk doorwerken. Wij gaan ervan uit dat u hier alert op bent, waar nodig bijstuurt en indien de prijsstijgingen verder doorzetten de raad daar tijdig over informeert. Ook vragen wij uw aandacht voor de niet uitgegeven (centrumgemeente)gelden inzake Bescherming en Opvang en de opbouw van de reserves. Het lijkt ons wenselijk om het komend jaar te gebruiken om heldere keuzes te maken over de inzet van deze middelen om de beoogde doelen te bereiken.

Reactie 13
De Regio bedankt de gemeenteraad van Laren voor het instemmen met de opgestelde stukken. In reactie op het verzoek om heldere keuzes te maken over de inzet van de middelen vanuit de reserve uitvoeringsprogramma's sociaal domein en de relatie met de reserve Bescherming en Opvang verwijzen wij naar de reactie opgenomen onder 1, 5 en 9c.

Wijdemeren (ambtelijke reactie)
Vanuit de gemeenteraad van Wijdemeren is nog geen reactie ontvangen. De raad van Wijdemeren behandelt de P&C stukken naar verwachting eind september 2023. Wel is een ambtelijke reactie ontvangen die in deze reactie op zienswijzen is opgenomen.
Gemeente Wijdemeren is per 1 januari 2023 onder preventief financieel toezicht geplaatst door de provincie Noord-Holland. Dit houdt in dat de gemeente beperkt bevoegd is om over de financiële middelen te beschikken. Naar aanleiding van overleggen met de provincie is vast komen te staan dat de gemeente Wijdemeren in geval van een positief jaarrekeningresultaat over 2022 van uw gemeenschappelijke regeling, per definitie een zienswijze moet indienen om het deel van Wijdemeren terug te vragen. Tevens zullen wij, indien u een begrotingswijziging aan ons voorlegt met een negatief financieel effect voor onze gemeente genoodzaakt zijn tegen te stemmen zolang we onder preventief toezicht staan.

Reactie 14
De Regio bedankt de gemeente Wijdemeren voor haar beantwoording. Uiteraard snappen wij dat, als gevolg van het preventief financieel toezicht waaronder de gemeente van Wijdemeren staat, de gemeente geen andere zienswijze kan indienen dan de aangereikte. Desalniettemin ontkomt de Regio niet aan het doorvoeren van een aantal wijzigingen, die financiële gevolgen gaan hebben voor de gemeente Wijdemeren.

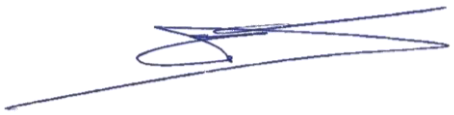
Besluitvorming

Begrotingswijziging
Op basis van de ontvangen zienswijzen is een nieuw voorstel opgesteld ten aanzien van de bestemming van het resultaat 2022. Dit voorstel wordt mede met deze reactie en een begeleidend besluit ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur in de vergadering van 7 september 2023. Het ontstane verschil wordt daarbij verwerkt en eveneens gerestitueerd aan gemeenten.
De adviezen met een financieel gevolg voor de Regiobegroting 2024 - 2027 worden middels een separate begrotingswijziging aangeboden. De overige zienswijzen die vooral betrekking hebben op de aanpassing van de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing worden verwerkt in de Jaarstukken 2023 en de Regiobegroting 2025-2028. De Regio stelt het voorstel inzake de hoogte van de storting in de algemene reserve bij en stelt voor het ontstane verschil extra te restitueren aan gemeenten.

Provincie
Uiterlijk 15 september 2023 moeten wij de provincie informeren over de Regiobegroting. Wij sturen de provincie een afschrift van de Regiobegroting, deze brief en informeren hen over de bijstelling van de Regiobegroting naar aanleiding van de zienswijzen van de gemeenteraden.

Tot slot
Wij zijn blij met de brede steun en betrokkenheid van de gemeenteraden bij onze dagelijkse dienstverlening aan inwoners en samenwerking met gemeenten. Door goed samen te werken lukt het ons om 24/7 kwaliteit van dienstverlening te bieden aan onze inwoners. Dit al enkele jaren onder uitdagende omstandigheden. Een resultaat om trots op te zijn: voor inwoners, met gemeenten.

Met vriendelijke groet,

dr. ir. G.M. van den Top
Regiovoorzitter